

BANDYHISTORIA

Supporterklubben Svampen och andra bandyentusiaster

*Några hårda skridskoskär riste i den nyspolade isen
och spred en förunderlig känsla av urkraft
genom åskådarnas sinnen
runt den välbesökta isovalen.*

Örebro är inte bara Wadköping, Hjalmar Bergman och Slottet. Det är kultur också – bandykultur!

- Hur yttrar sig då en sådan kultur?

Kanske frågan är berättigad för dem som befinner sig på isars avstånd från allt vad vintersport heter.

En bandyentusiast kommer emellertid in från kylan.

Under decennier har han skyfflat bort snö för att kunna spola vatten över en stor yta. Han har befunnit sig där bland hårdfrusna slangar och minusgrader, bland virvlande vindar och plötsliga snöfall. Han frågar sig ständigt: ”Kan det bli match på söndag?”

Den äkta bandyentusiasten har sedan barnsben upplevt delaktighet och kamratskap i arbetet med att kunna åstadkomma en spelbar yta av is, där det röda nystanet, bollen, skall kunna spelas från klubba till klubba. Detta dock före det konstfrusnas tid!

Bandy kan vara som en livsstil. En inre entusiasm för det möjliga och omöjliga, en kamp med väder och vind, en kamp med boll och kamrater.

Supporterkubbar i bandy är kanske inte så uppmärksammade; men de finns. Örebros bandyklubb har Svampen, som nu ger ut en bok om sin verksamhet. Boken är skriven av eldsjälén Robert Erickson.

Svampen började sin egentliga verksamhet i Anders Olssons kök på Kungsgatan i Örebro, 16 oktober 1990. Det var här man började organisera supporterskaran, som allt mer växte i antalet medlemmar. Det var som om man nu ville ta ett krafttag för bandy, när Örebro paradoxalt nog åkt ur elitserien.

Läsaren får följa med på en rad händelsefulla resor i supporterklubbens regi, alltifrån då bandysäsongen börjar med Ljusdalscupen till SM-finalen på tex. Studenternas i Uppsala. Mellan dessa poler skrinns Ericksons penna fram och åter över isen. Han berättar om de mest ödesdigra händelser, då klubbens medlemmar hurrar fram sina bandystjärnor, antingen i Målilla, Stångebro, Nässjö, Köping eller på Sjöaremossen utanför Värö, norr om Varberg.

Samtidigt visas ett gott kamratskap, där långa resor med buss gett möjligheter till samtal och frågor om bandy. Man får även en inblick i hur olika supporterklubbar samverkar och förbrödras. Man välkomnar varandra och hyser en sorts aktning, för det självklara att stenhårt hålla på respektive lag.

Raden av supporterklubbar nämns: Röda bollen i Nässjö, Yellow front i Trollhättan, Blue Monkeys i Gamleby och naturligtvis Bandybaronerna i Lesjöfors m.fl.

I boken kommer många bandylegander till tals. En av dem är Folke Möller. Anekdoter och personliga intryck blandas med reserapporter från fjärran arenor belägna i Edsbyn eller Söderhamn, Gamleby eller Nässjö.

Boken spänner över en idrottsrik historia. Därför är denna bok en guldgruva för dem som vill bilda sig en uppfattning om en vinteridrotts sociala betydelse.

Själv saknar jag ett centralt bandynamn som Jan ”Habo” Johansson, som vid flera tillfällen, alltsedan mitten av 50-talet, forcerade de flesta försvar, både av svensk och av rysk konstruktion. Denne vindsnabbe högerytter kom att bli en idol, synonym med min födelseort Habo.

I Habo fanns det bara bandy på fyrtio- och femtiotalen. Ishockeyklubbarna var så gott som förbjudna. Och publiken kom.

När vi spelade en seriematch så sent som på sextiotalet kunde vi ha flera hundra betalande åskådare. Jag har därför varit och spelat matcher på de flesta av de bandyarenor som Erickson tar upp i boken.

Det är som om jag ytterligare en gång får upptäcka stämningen kring banan i Åmål, Vänersborg, Lidköping, Motala, Katrineholm eller Örkelljunga och Perstorp i söder.

Allt hänger samman med en äldre bandytid, som i isen ristade in sina egna förutsättningar. Möten med legender som Nicke Bergström, som tacklade ner mig i en match mot Sävsjö i slutet av 50-talet; eller då vi var tvungna att ta till lite hårdare tag mot Uno Wennerholm och Douglas Svensson, eller bara stå och beundra Spångberg, den äldre, i en träningsmatch i Hälleforsnäs.

Boken "Bandy som livsstil" berättar om nödvändiga entusiaster. Utan dessa eldsjälar vid sidan om banan är stämningen borta.

Örebro SK, de gulsvarta, är säkert tillbaka i den högsta serien om nu supporterklubben får bestämma. Här finns kyrkliga prelater och anhängare både i Berlin och Antwerpen.

Det är som om Annandagens matcher alltid kommer att spelas kl. 13.15. Julens sportsliga höjdpunkt! De utflyttade kommer hem till glesbygden för att åter uppleva den nödvändiga bandynostalgin.

Boken innehåller även bandyns serietabeller från 1930 till 2004.

Vidare kan jag notera, att den första bandymatchen spelades på Chrystal Palace i London 1875. En viss klimatförändring kan spåras!

Hans-Evert Renérius

Bok: Robert Erickson: Bandy som livsstil. Boken om Svampen.